

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/234/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8412207956
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8412207956.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu M. č. k. 7C 421/2012 - 52 zo dňa 10.12.2014 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy zamietol. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení poukázal na dôvody podanej žaloby, ktorým je nesprávny úradný postup Okresného súdu I., ktorý nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ktorý následne žiadosť o udelenie poverenia zamietol.

Následne súd poukázal na stanovisko účastníkov konania, obsah pripojených listinných dôkazov, najmä obsah pripojených spisov, resp. výpisov zo spisov Okresného súdu I. sp. zn. 2Er/1325/2009, sp. zn. 2Er/819/2010, sp. zn. 2Er/88/2010, sp. zn. 2Er/88/2011, sp. zn. 8Er/1199/2009, sp. zn. 8Er/821/2010, sp. zn. 8Er/510/2010, sp. zn. 8Er/987/2010, sp. zn. 2Er/817/2010 a sp. zn. 8Er/1319/2010.

Následne súd citoval čl. 46 ods. 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ust. § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1, 2, 4, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, 2, 3 a § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 514/2003 Z. z.), ako aj ust. § 41 ods. 2, písm. c), d), § 44 ods. 1, 2, 8, § 243 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov a uviedol, že z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu I. sp. zn. 2Er/1325/2009 vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd dňa 29.12.2009 a uznesenie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia bolo vydané dňa 22.7.2010. Z exekučného spisu sp. zn. 2Er/819/2010 vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd dňa 25.08.2010 a žiadosť bola zamietnutá uznesením zo dňa 27.03.2012. Exekučné konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 07.05.2012. Z exekučného spisu sp. zn. 2Er/88/2010 vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd dňa 03.02.2010 a žiadosť bola zamietnutá uznesením zo dňa 05.08.2010. Exekučné konanie bolo zastavené uznesením zo dňa

22.02.2013. Z exekučného spisu sp. zn. 2Er/88/2011 vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd dňa 27.01.2011 a žiadosť bola zamietnutá uznesením zo dňa 27.03.2012. Exekučné konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 07.05.2012. Z exekučného spisu sp. zn. 8Er/1199/2009 vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd dňa 26.11.2009 a exekučné konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 28.10.2010. Z exekučného spisu sp. zn. 8Er/821/2010 vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd dňa 25.08.2010 a exekučné konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 13.12.2011. Z exekučného spisu sp. zn. 8Er/510/2010 vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd dňa 08.06.2010 a exekučné konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 29.10.2010. Z exekučného spisu sp. zn. 8Er/987/2010 vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd dňa 30.09.2010 a exekučné konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 14.12.2011. Z exekučného spisu sp. zn. 2Er/817/2010 vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd dňa 25.08.2010 a žiadosť bola zamietnutá uznesením zo dňa 27.03.2012. Z exekučného spisu sp. zn. 8Er/1319/2010 vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd dňa 10.12.2010 a exekučné konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 14.12.2011.

Súd uviedol, že nemožno všeobecne rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať bez ďalšieho ako nesprávny úradný postup súdu. Osobitne v exekučných konaniach pri posudzovaní návrhov na vykonanie exekúcie na podklade exekučných titulov - rozhodcovských rozsudkov a notárskych zápisníc sa javí 15-dňová lehota na vydanie poverenia výraznou prekážkou pre objektívne posúdenie zákonnosti exekúcie. Podmienkami priznania nároku na náhradu škody je preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody: - existencia nesprávneho úradného postupu, škoda - príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Existenciu nesprávneho úradného postupu žalobca v konaní nepreukázal. Žalobca neunesol dôkazné bremeno ani pri preukázaní vzniku škody. Žalobca si v konaní uplatňoval tzv. majetkovú škodu predstavujúcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo v dôsledku tvrdenej nečinnosti súdu a nemajetkovú ujmu v peniazoch, keď samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Žalobca k preukázaniu škody neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky. Nestačí samotné tvrdenie žalobcu o tom, že mu vznikli náklady, ktoré vyčíslil bez predloženia dôkazu o vynaložení nákladu. Žalobca si uplatnil i nemajetkovú ujmu, pri ktorej nepreukázal, že v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu došlo k ohrozeniu legitímnych očakávaní, žeby došlo k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvencii povinného. Ide iba o hypotetické uvažovanie žalobcu bez preukázania konkrétneho zásahu do jeho sféry. Žalobca už vôbec nepreukázal výšku uplatnenej náhrady škody, tak majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Napokon žalobca nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, keď nepreukázal existenciu atribútov: nesprávny úradný postup a vznik škody. Z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok pre priznanie nároku za náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal odňatie možnosti konať pred súdom, ďalej vady, ktoré mali za následok nesprávne právne posúdenie, ako aj nedostatočne zistený skutkový stav veci z dôvodu nevykonania navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, ako aj nesprávne právne posúdenie. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nebol oprávnený o uplatnenom nároku rozhodnúť podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom po 01.01.2013. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, a to potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného

právneho vzťahu. Podľa názoru žalobcu, súd založil svoje rozhodnutie na neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má za dôsledok nesprávnosť súdneho rozhodnutia. Ďalej poukázal na to, že súd vôbec nevysvetlil prečo nevznikol účastníkom stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul tak trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Ďalej uviedol, že súd nie je oprávnený polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Bolo povinnosťou súdu aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Zdôraznil, že Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy. Ani vyjadrenie právneho názoru súdu ohľadne rozporu exekučného titulu so zákonom nemohlo ovplyvniť dôvodnosť uplatneného nároku, lebo s vecou samou nesúviselo. Poznamenal, že predložil ako dôkaz o vzniku škody spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Bratislava, a to znalecký posudok R., ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným znaleckým posudkom bolo jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku, a to v posudku určenej výške. Namietal, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné oboznámenie sa s predloženým znaleckým posudkom. Mal za to, že v konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody. K návrhu na prerušenie konania uviedol, že súd bol povinný pred rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť, ak bol návrh súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s ust. § 156 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy. Namietané nesprávne skutkové zistenia, vrátane nesprávneho právneho posúdenia nebolo opodstatnené.

K námietke týkajúcej sa odňatia možnosti konať pred súdom odvolací súd uvádza, že z postupu súdu nevyplývalo porušenie práva účastníka na spravodlivý súdny proces, ani práva na súdnu ochranu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania vyhodnotil jednotlivé dôkazy v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúcou z ust. § 132 Občianskeho súdneho poriadku jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, na základe čoho dospel k správny skutkovým zisteniam. Posudzoval uplatnený nárok na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote o žiadosti o vydanie poverenia vyplývajúcej z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde I. pod sp. zn. 2Er/1325/2009, sp. zn. 2Er/819/2010, sp. zn. 2Er/88/2010, sp. zn. 2Er/88/2011, sp. zn. 8Er/1199/2009, sp. zn. 8Er/821/2010, sp. zn. 8Er/510/2010, sp. zn. 8Er/987/2010, sp. zn. 2Er/817/2010 a sp. zn. 8Er/1319/2010. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že 15 - dňová lehota sa vzťahuje výlučne na prípad, keď súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie, exekučného titulu so zákonom a poverenie v danej lehote vydá. V prípade zistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom, súd nie je

viazaný lehotou 15 dní. Uvedené je odôvodnené požiadavkou náležitého skúmania žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom a vydaním rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, resp. o zastavení exekučného konania, ktoré musí byť presvedčivo odôvodnené. Z uvedeného vyplýva, že postupom súdu, ktorý posudzoval exekučný titul z vyššie uvedených hľadísk, nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu. Skúmanie podmienok pre vedenie exekúcie v každom štádiu konania je zákonnou povinnosťou súdu vyplývajúcou z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Judikatúra súdov zdôrazňuje túto preskúmvaciu právomoc exekučných súdov obzvlášť pri exekučných tituloch, ktorými sú rozhodcovské rozsudky, tak ako to bolo aj v tomto prípade. To znamená, že súd má ex offo povinnosť preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, preskúmať či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 146/2011 zo dňa 13.10.2011, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 207/2011 zo dňa 21.11.2012). Je známou skutočnosťou, že aplikácia práva Európskej únie v oblasti ochrany práv spotrebiteľa zasiahla do vtedajšej súdnej praxe, aby zjavne ovplyvnila jej vývoj. Uvedenému sa nevyhlo ani exekučné konanie a v zmysle existujúcej judikatúry je povinnosťou exekučného súdu postupovať v exekučnom konaní v súlade s právnou úpravou a zásadami na ochranu práv spotrebiteľa, opakovane judikovanými Súdny dvorom Európskej únie.

Odvolací súd ďalej uvádza, že samotné nedodržanie zákonom stanovených lehôt na konanie alebo rozhodnutie vo veci automaticky neznamená, že boli spôsobené zbytočné prietahy v konaní, a tým porušené právo na prejednanie veci bez zbytočných prietahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Ústavný súd SR opakovane vo svojich rozhodnutiach zdôraznil, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, lebo vždy skúma, ako sa v okolnostiach konkrétneho prípadu rešpektuje účel práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Odvolací súd sa však stotožňuje s názorom žalobcu týkajúcim sa nemožnosti aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 01.01.2013. Aplikácia tohto ustanovenia na zodpovednostné právne vzťahy, ktoré vznikli pred účinnosťou novely zákona č. 514/2003 Z. z. vykonanej zákonom č. 412/2012 Z. z., neprichádza do úvahy. Retroaktivita pri aplikácii zákonného ustanovenia, ktoré nadobudlo účinnosť po vzniku zodpovednostného právneho vzťahu nie je prípustná. Aplikácia ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 01.01.2013, ktorý podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno posúdiť podmienky na vznik nesprávného úradného postupu v podobe prietahov v konaní, nie je možné aplikovať na právny vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia, pretože by išlo o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. V danom prípade súd prvého stupňa len na zdôraznenie nedôvodnosti podanej žaloby citoval ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. účinné od 01.01.2013.

Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nevysporiadania sa so stavom právnej neistoty na strane žalobcu v exekučnej veci, odvolací súd uvádza, že ani táto namietaná skutočnosť nebola opodstatnená. Je nesporné, že v exekučnom konaní vedenom na základe rozhodcovského rozsudku súd posudzuje návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, či je súladný so zákonom. Táto povinnosť exekučného súdu vyplýva priamo z ust. § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní. Ide o súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách v zmysle judikatúry súdov, ako aj Súdneho dvora Európskej únie.

Hodnotenie dôkazov, ako aj rozsah a vykonávanie dokazovania súdom prvého stupňa je vždy vecou súdu. V sporovom konaní posilnenom zásadou kontradiktórnosti majú účastníci dôkaznú povinnosť vyplývajúcu im z ust. § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. povinnosť nielen tvrdenia, ale aj preukázania nimi tvrdených skutočností. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok neunesenie dôkazného bremena. Súd prvého stupňa správne pri uplatnenom nároku na náhradu škody skúmal preukázanie zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu a z dôvodu nepreukázania existencie škody, ďalšie dôkazy, t. j. napr. navrhované znalecké dokazovanie za účelom preukázania výšky škody, ktorá mala žalobcovi vzniknúť, nebolo hospodárne, ani potrebné pre rozhodnutie v predmetnej veci. Takýmto postupom nebolo porušené právo účastníka na spravodlivý súdny proces, ani na súdnu ochranu, lebo nie je povinnosťou súdu vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania sám uzná, ktoré dôkazy sú potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutkových okolností.

Vzhľadom na to, že návrh na prerušenie konania, na ktorý žalobca v odvolaní poukázal, nebol v predmetnom konaní predložený, odvolací súd sa odvolacími námietkami týkajúcimi sa návrhu na prerušenie konania nezaoberal, ani k nemu nezaujal vecné stanovisko.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní, ktorej náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, lebo návrh na priznanie predložený nebol (§ 142 ods. 1 v spojení s ust. § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.